

**ANDIJON VILOYATIDA SANOAT RIVOJI VA UNING BANDLIK
KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI**

Ilmiy rahbar: S.A'zamov

Andijon davlat texnika instituti

“Iqtisodiyot” kafedrası dotsenti, i.f.n,

Yusupov Umidjon Muhiddin o'g'li

Andijon davlat texnika instituti

“Iqtisodiyot” yo'nalishi 4-kurs talabasi

Andijon viloyati O'zbekistonning sanoat jihatdan nisbatan tez rivojlanayotgan hududlaridan biri hisoblanadi. Viloyatning iqtisodiy salohiyati, avvalo, uning ishlab chiqarish bazasi, mehnat resurslari va qulay geografik joylashuvi bilan belgilanadi. So'nggi yillarda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlar, investitsiya loyihalari va sanoatni modernizatsiya qilishga qaratilgan chora-tadbirlar natijasida hududda sanoat ishlab chiqarish hajmi sezilarli darajada oshdi [1]. Bu esa o'z navbatida aholi bandligini ta'minlash va yangi ish o'rinlarini yaratishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Andijon viloyatida sanoat tarmog'ining rivojlanishida mashinasozlik, to'qimachilik, oziq-ovqat sanoati va qurilish materiallari ishlab chiqarish yetakchi o'rin egallaydi. Ayniqsa, avtomobilsozlik sohasi viloyat iqtisodiyotining asosiy drayverlaridan biri sifatida ajralib turadi. Viloyatda joylashgan yirik sanoat korxonalarini, jumladan avtomobil ishlab chiqarish va ehtiyot qismlar tayyorlash bilan shug'ullanuvchi korxonalar nafaqat ichki bozorni, balki eksport bozorlarini ham ta'minlab kelmoqda. Ushbu jarayonlar sanoat ishlab chiqarishining barqaror o'sishiga xizmat qilmoqda.

Sanoat tarmog'ining rivojlanish jarayonlarida investitsiyalarning o'ri alohida ahamiyatga ega. So'nggi yillarda Andijon viloyatiga jalb qilinayotgan xorijiy va mahalliy investitsiyalar hajmi ortib bormoqda [2]. Bu esa yangi korxonalar tashkil etilishi, mavjud ishlab chiqarish quvvatlarining kengaytirilishi

va zamonaviy texnologiyalarning joriy etilishiga olib kelmoqda. Natijada ishlab chiqarish samaradorligi oshib, mahsulot sifati yaxshilanmoqda. Eng muhimi, yangi ish o'rinlari yaratilmoqda va aholi daromadlari oshib bormoqda.

Bandlik ko'rsatkichlariga ta'sir nuqtai nazaridan sanoat rivoji muhim strategik ahamiyat kasb etadi. Andijon viloyatida sanoat korxonalarining soni ortib borishi natijasida doimiy va mavsumiy ish o'rinlari ko'paymoqda. Ayniqsa, kichik sanoat zonalari va erkin iqtisodiy zonalarining tashkil etilishi aholi bandligini ta'minlashda muhim rol o'ynamoqda. Bu hududlarda kichik va o'rta biznes subyektlari faoliyat yuritib, ishlab chiqarish jarayoniga keng jalb etilmoqda.

Viloyatda sanoat rivoji natijasida yoshlar va ayollar bandligini ta'minlash borasida ham sezilarli natijalarga erishilmoqda. To'qimachilik va tikuv-trikotaj korxonalari ayniqsa ayollar bandligini oshirishda muhim o'rin tutadi. Shu bilan birga, kasb-hunar markazlari va texnikumlar orqali malakali kadrlar tayyorlash tizimi yo'lga qo'yilgan bo'lib, bu sanoat korxonalarining ehtiyojini qondirishga xizmat qilmoqda.

Sanoat rivojining bandlikka ta'siri faqat ish o'rinlari sonining ortishi bilan cheklanmaydi. Bu jarayon mehnat bozorida sifat o'zgarishlariga ham olib keladi. Ya'ni, zamonaviy sanoat korxonalarida ishlash uchun yuqori malaka va kasbiy ko'nikmalar talab etiladi. Bu esa ta'lim tizimining rivojlanishini, kadrlar tayyorlash sifatining oshirilishini taqozo etadi. Natijada, mehnat resurslarining sifat darajasi oshadi va iqtisodiyotning umumiy samaradorligi yaxshilanadi. Shu bilan birga, sanoat rivojining ayrim muammolari ham mavjud. Jumladan, ayrim hududlarda infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, energiya ta'minotidagi uzilishlar yoki malakali kadrlar yetishmasligi sanoat korxonalari faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Bu esa o'z navbatida bandlik ko'rsatkichlariga ham ta'sir qiladi. Shu sababli, sanoatni rivojlantirish bilan bir qatorda infratuzilmani yaxshilash va kadrlar tayyorlash tizimini takomillashtirish zarur.

Andijon viloyatida sanoatni rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi [3]. Hududiy rivojlanish dasturlari, sanoatni qo'llab-quvvatlash choralari va investitsiya muhitini yaxshilashga qaratilgan

islohotlar bu jarayonni yanada jadallashtirmoqda. Xususan, soliq imtiyozlari, subsidiyalar va kredit resurslariga kengroq kirish imkoniyatlari tadbirkorlik faoliyatini rag'batlantirmoqda. Kelgusida Andijon viloyatida sanoat tarmog'ining yanada rivojlanishi bandlik ko'rsatkichlarining barqaror o'sishini ta'minlashi kutilmoqda. Raqamli texnologiyalarni joriy etish, innovatsion ishlab chiqarishlarni kengaytirish va eksport salohiyatini oshirish orqali yangi ish o'rinlari yaratish imkoniyatlari yanada kengayadi. Shu bilan birga, yashil iqtisodiyot tamoyillariga asoslangan sanoat loyihalarini amalga oshirish ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa qilib aytganda, Andijon viloyatida sanoat tarmog'ining rivojlanishi hudud iqtisodiy o'sishining asosiy omillaridan biri bo'lib, u aholi bandligini ta'minlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Sanoat ishlab chiqarishining kengayishi, investitsiyalarning ortishi va zamonaviy texnologiyalarning joriy etilishi natijasida yangi ish o'rinlari yaratilmoqda, mehnat resurslarining sifati oshmoqda va aholining turmush darajasi yaxshilanmoqda. Shu bois sanoatni rivojlantirish va uni qo'llab-quvvatlash siyosatini izchil davom ettirish hududning barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Amanillo, Ro'ziyev. "MEHNAT BOZORINI TAHLIL QILISH VA UNI IQTISODIY RIVOJLANISHI." SHOKH LIBRARY 1.1 (2026).
2. Saidova M., Vasliddin I. AHOLI REAL DAROMADLARI VA ISTE'MOL XARAJATLARI (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA) //Modern education and development. – 2026. – T. 47. – №. 5. – C. 52-64.
3. Nu'monovna K. N., Abdunazarovich O. A. ANDIJON VILOYATI IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA YENGIL SANOAT KORXONALARNING O'RNI //AMERICAN JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY BULLETIN. – 2025. – T. 3. – №. 11. – C. 38-42.